

NAŠ GLAS

hp droga
PREHRAMBENA INDUSTRIJA n.s.o. PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

LETO XXIV.

PORTOROŽ, MAJ 1982

STEVILKA 2

PO TITU TITO

OB 90-LETNICI ROJSTVA

»ZORIMO ZDAJ V EN KLAS,
KI ON MU BRAZDO JE ZORAL
GLOBOKO«

**TITOVA MISEL JE VEDNO
PRISOTNA, VEDNO ENAKO ŽI-
VA IN VEDNO SE BO TREBA K
NJEJ ZNOVA VRAČATI — KER
JE TO MISEL NAŠEGA ŽIVLJE-
NJA.**

Čas ne pozna usmiljenja, ljudje
izginevajo, dela ostanejo in se ta-
ko rekoč neopazno presajajo v to
neusmiljenje, kolikor večja so.
Navadno se zgodi, da spoznamo
veličino človeka, njegov delež pri
nenehnem snovanju, ki je moč
življenja in njegova sol, ko ga iz-
gubimo.

TITA ni več, ostala je zavest,
da brez njega ne moremo, da je
tako rekoč trdno zasidran v sle-
hernem delčku našega življenja.
TITO — kašipot, TITO — pogled
naprej. Bil je legenda. Legende so
brez dvoma nekaj več kot le iz-
ročilo, junaška pesem, pripoved,
ki povečuje. V legendah je tre-
ba najti pot naprej. Iščejo jo —
s TITOM.

»Bil je državnik, ki je svojo
državniško modrost črpal iz naj-
bolj vročega hrepenenja po do-
stojnem življenju doslej zatirane-
ga sveta na zemeljski obli,« je
dejal v dneh slovesa Mitja RIBI-
ČIČ.

BUDNOST
Narodi naši
budni bodimo!
Z roko v roki
Zmotni ljudje
naivno živijo,
bratje ostanimo!
da narode naše
lahko razdvojijo:
Tito posmrtno
je živel in bo!
Tito posmrtno
nas vodil še bo!

— Tone Pretnar, Ljubljana

Takšnega človeka, osebnost lah-
ko skuje in zgnete le dejstvo, da
je vselej živel in čutil z ljudmi,
da ni bil nikoli odtrgan od naro-
dov in narodnosti Jugoslavije.

Stavki, ki jih je kdajkoli, ob
katerikoli priliki izrekel, obve-
zujejo in so naša dediščina.

»Ne priznavam buržoaznega so-
dišča, ker se čutim odgovornega
samo svoji komunistični partiji!«

Odločnost in prirojen občutek
odgovornosti, ki je Josipu BROZU
-TITU prikladal na usta te besede
pred zagrebškim sodiščem, je po-
zneje po svoje opisal tudi član
zavezniške misije F. W. DEAKIN.

»... sem imel občutek, da gre
za na videz mirno osebnost, ki je
navajena, da uveljavlja svojo av-
toriteto le z nekaj besedami ali ge-
stami in da narekuje nagonsko in
popolno spoštovanje vsem okoli
sebe, ker zna trezno presojsati in
se zna do dna obvladati...«

Titove poteze so bile odločne,
vendar ne ostre... glas je bil mi-
ren in ob vseh priložnostih izena-
čen...«

Tako se je v opazovalcih po-
časno izoblikovala podoba človeka,
ki je življenje posvetil sočloveku.
Prav zaradi tega dejstva je bil
močan in nepremagljiv. Tega so
se vselej dobro zavedali tudi na-
sprotniki.

Heinrich HIMMLER je 21. sep-
tembra 1944 dejal:

»Naš sovražnik je, ampak jaz
bi hotel imeti ducat TITOV
v Nemčiji... To napravi lahko le
zato, ker je brezkompromisen in
žilav vojak, ker je trdovraten po-
veljnik!«

TITOVE izredne človeške pote-
ze so se zapisale v spomin še ene-
mu drugemu Angležu, ne le DEA-
KINU: Siru Fitzroyu Macleanu.

»Pri Titu je bilo sploh mnogo
nepričakovane: njegova prese-
netljivo široka razgledanost, ne-
usahljivi smisel za humor, nepri-
krito veselje za drobne življenj-
ske radosti, ognjevit temperament,
ki zagoreva v nenadni jezi, ob-
zirnost in plemenitost, ki se stal-
no izraža na ducat drobnih na-
činov, presenetljiva pripravljenost,
da se pri vsakem vprašanju po-
gledata obe strani.«

Težko je pisati o TITOVU člo-
veški podobi, a kadar duh vendar-
le išče pot, ni moč mimo TITO-
VIH besed: »ČE JE TREBA KAJ
ŽRTVOVATI, POTEM SE V NO-
BENEM PRIMERU NE SME ŽR-
TVOVATI RESNICE IN PRAVI-
CE.«

Domala sleherna izjava, ki jo
je TITO izrekel, vedoč, da je
»... POTREBNA KRITIKE SA-
MEGA SEBE, PA TUDI VSEH,
KI JIH JE TREBA KRITIZIRA-
TI...«, je del njegove velike za-
puščine, ki je vtikana tudi v zad-
nji kongres slovenskih komunistov
in bo pomemben delež tudi v vseh
prihodnjih. TITO je dobrega po-
znal težave, nikoli pa ni zakrival
pred njimi oči. Nenehno je opo-
zarjal na nepravilnosti, vselej se
je boril za bratstvo in enakoprav-
nost naših narodov in narodno-
sti.

V Splitu, leta 1962, je dejal:
»CELO SEDAJ, PETNAJST IN
VEČ LET PO VOJNI, MORAMO

ŠE ZMERAJ GOVORITI O BRAT-
STVU IN ENOTNOSTI, ČE PRAV
BI MORALO BITI TO ŽE KRI
IN MESO VSAKEGA JUGOSLO-
VANSKEGA PREBIVALCA.«

Stavka, ki ima ta hip še posebno
ceno, ne bi smel nihče pozabiti,
kot nismo in ne bomo pozabili
TITA.

Mnogo misli je TITO izrekel o
zvezi komunistov, o njeni vlogi, o
ljudih, ki jo nenehno izgrajuje-
jo... Tudi v teh izjavah se zrcal-
li poštenost in velika nesebičnost
človeka, ki ni priznaval poraza.
Ni fraza, da nas je in da nas bo
— morda še bolj — vodila TITO-
VA misel.

V nekem intervjuju je v krat-
kih stavkih, tako kot je znal le
on, povedal:

»PO MOJE SO KOMUNISTI
VOJAKI. KDOR JE KOMUNIST,
JE VOJAK, DOKLER REVOLU-
CIJA TRAJA, JE VOJAK REVO-
LUCIJE. IN STALNO SE MORA
ZANIMATI ZA VSE, NE PA DA
BI ZUNAJ ZK IMEL KAKE
SVOJE TEORIJE O TEM ALI
ONEM, ALI JE KAJ PRAVILNO
ALI NE. ČE JE ČLAN PARTIJE,
BI SE MORAL V PARTIJI BO-
JEVATI PROTI VSEMU, KAR JE
NEGATIVNO.«

Premnoge pomembne osebnosti
domala vsega sveta so zaznale
enkratno TITOVO človečnost, nje-
govo silno hotenje spraviti svet
in ga rešiti neslutnega oborože-
vanja, nesmiselnega rivalstva, be-

»Naš glas« izdaja delovna
organizacija HP Droga, Portorož.
List urejuje uredniški odbor
skladno s predpisi. Predsednica
uredniškega odbora Sonja PO-
ZAR. Odgovorna in glavna
urednica Albina ŠKAPIN. Tiska
ZGP Primorski tisk, TOZD Tiskar-
na Jadran 1982, v nakladi 2500
izvodov. List dobijo člani kolek-
tiva brezplačno.

de in brezpravja, njegovo občut-
ljivost za socialne krivice. Ostala
je kopica izjav in brčkone bo le
zgodovina do konca osvetlila lik
tega mogočnega človeka.

Znani italijanski pisatelj Al-
berto MORAVIA je dejal:

»O, spoznal sem vrsto ljudi, od
NEHRUJA in TITA ter starega
francoskega Leona BLUMA do
CEAUESCUJA ali Fidela CA-
STRA. Eden izmed njih, ki so
v meni zapustili največji vtis, pa
je prav gotovo TITO. To je ne-
dvomno velika osebnost. Kaj vse
je doživel! Ko sem mu tako med
pogovorom rekel:

»Imeli ste silno zanimivo in za-
to lepo življenje«, pa se je TITO
grenko nasmehnil:

»TODA TUDI TEŽKO!«

V vseh obdobjih zgodovine ju-
goslovanskih narodov so ljudje v
ljudski pesmi povečevali svoje
junake. Ljudska pesem tako po
svoje izraža boj in hotenje velikih
sinov narodov in narodnosti —
gotovo ne manj kot uradno zgo-
dovinopisje.

Ljudska ustvarjalnost je, četu-
di le kratek čas po smrti tega ve-
likega človeka, zrastle iz skrom-
nih razmer zapuščene zagorske
vasice, začela črpati iz neusah-
ljivega vira. Bogata zakladnica
ljudskega izročila bo tako še bo-
gatejša: s TITOVIM imenom in
delom. Morda je to največje pri-
znanje človeka človeku.

TV-15 naš tovariš

SOZD NA OBALI

Aktivnosti na področju združevanja agroživilsko-turističnega kompleksa na obali so v zaključni fazi pred začetkom javne obravnave. Materiali za javno obravnavo in informacije so pripravljeni. V osnovnih materialih za javno obravnavo bo posnetek analiz OZD, ki se združujejo v bodoči SOZD, skupni interesi in cilji ter posnetek blagovnih in finančnih tokov obstoječih in bodočih DO, organiziranih po branžnem principu.

SOZD na obali bo sestavljena iz OZD, organiziranih po branžnem principu, in sicer:

- DO Agroživilstvo
- DO Hoteli in gostinstvo
- DO Notranja trgovina
- DO Zunanja trgovina.

Glede na to, bodo OZD v takem sredstvu in vsklajenosti, v okviru nove organizacije, razvijale ustrezno poslovno politiko, ki zahteva:

- vsklajeno in učinkovito izvajanje planskih nalog v cilju maksimalnega izkoriščanja prirodnih prednosti obalno-kraškega območja;
- spoštovanje načela delitve dela pri vključevanju v izvajanja prioritetnih nalog na področju oskrbe s hrano, oskrbe prebivalstva, zagotavljanje surovin, večanja izvoza in razvoja turistične dejavnosti;
- razvoj dohodkovnih odnosov v povezovanju primarne proizvodnje, predelave in plasmaja, kar omogoča večjo dohodkovnost članic SOZD;
- združitev materialno-blagovnih tokov s ciljem večje po-

slovne učinkovitosti;

- poenotenje turistične ponudbe obalno-kraškega območja na tujem in domačem trgu;
 - zagotovitev skladnega razvoja kmetijstva, živilsko-predelovalne industrije, gostinstva in turizma, plasmaja in drugih storitvenih dejavnosti ter s tem zagotovitev zanesljive oskrbe lastne živilske industrije in turističnega gospodarstva;
 - združevanje finančnih sredstev v interni banki s ciljem, da finančni tokovi vsklajeno potekajo za vse članice sestavljene organizacije;
 - skozi združevanje zagotoviti večjo učinkovitost strokovnih kadrov na vseh področjih združenega gospodarstva;
 - z racionalno organizacijo in odpravljanjem paralelnih služb doseči večjo ekonomsko učinkovitost.
- Razen TOZD »Živila« — DE Maloprodaja in TOZD »Blagovni promet«, — DE Zunanja trgovina, pa so vse naše TOZD zajete v DO branže agroživilstva. Zato je smiselno navesti skupne inte-

rese obstoječih DO, ki se združujejo v DO branže agroživilstva. Te DO so:

- DO AGRARIA Koper,
- DO Mesna predelovalna industrija Sežana,
- DO DROGA Portorož.

Združeni interesi teh DO, kateri bi prinesli večjo poslovno povezanost, ekonomsko učinkovitost, so sledeči:

- optimalizacija in specializacija proizvodnih procesov v okvirih možnega razvoja;
- usmeritev raziskave razvoja programa proizvodnje, predelave in obdelave na podlagi specializacij tehnoloških procesov;
- nastop do poslovne politike razvoja surovinske baze z vsklajevanjem nabav za skupne potrebe;
- realizirati programe o oblikovanju surovinske baze v bližnji lokaciji in zmanjšati transportne stroške;
- oblikovati in realizirati razvojno politiko živilsko predelovalne industrije za potrebe gostinske dejavnosti;
- združevanje sredstev in dela za razvoj primarnih in predelovalnih zmogljivosti za večji izvoz;
- realizacija možnosti nadomestitve uvoznih surovin z domačimi, z vsklajevanjem programov med kmetijsko in živilsko predelovalno industrijo;
- vsklajevanje in oblikovanje tržne politike za potrebe branže z nastopom preko TOZD »Blagovni promet« na jugoslovanskem trgu;
- nastopanje na tujem trgu preko branže zunanje trgovine s

posebnim poudarkom na povečanju izvoza in zagotavljanjem surovin ter skupnega vlaganja v usmerjeno proizvodnjo za izvoz;

- vsklajevanje finančno-kreditne politike za skupna vlaganja v agroživilsko proizvodnjo;

- strokovne obdelave in raziskave izvajanja poslovnih politik in dogodkov (produktivnost, rentabilnost in ekonomičnost);

- vsklajevanje tehničnih poslovnih funkcij posameznih OZD zaradi doseganja boljših poslovnih rezultatov in uspešnosti poslovanja.

Osnovni cilji, kateri izhajajo iz skupnih interesov pa so:

- enotna nadgradnja strokovnih funkcij (DSSS) za OZD, ki se združujejo, izključujejo večkratni pojav istih funkcij in znižujejo fiksne stroške udeleženk združevanja;
 - izvajanje enotnih in dogovorjenih poslovnih dogodkov razvoja kmetijsko in živilsko predelovalne industrije;
 - oblikovanje enotne akumulativnosti celotne branže za učinkovitejšo realizacijo vlaganj v razširjeno reprodukcijo;
 - skupno združevanje dela in sredstev z enotno finančno politiko v branži.
- Obseg in druge opredelitve pri uresničevanju skupnih interesov se opredeljuje z vsakokratnim skupnim planom SOZD in skupnimi plani, katere sprejemajo delovne organizacije, združene v sestavljeno organizacijo z drugimi organizacijami.

Alfonz Eferl

NEKAJ ZANIMIVOSTI TOZD KMETIJSKE PROIZVODNJE LUCIJA

V Sečoveljski dolini smo v letošnjem letu posadili 60 ha novih nasadov. To je druga etapa obnove hrušk na površini 50 ha in nov nasad jablan na površini 10 ha. Nasad jablan leži v bližini klavnice, kjer je zaradi bližine hriba večja nevarnost za pozebo. Jablane namreč cveto znatno kasneje kot hruške in uidejo tej nevarnosti. Tako je s prvo etapo skupaj v dolini 92 ha hruškovih in 10 ha jablanovih nasadov.

Hruške prve etape prehajajo v tretjo vegetacijo in bodo dale predvidoma letos na površini 42 hektarov 10 vagonov pridelka. Tako zgodna rodnost je dopustna in možna pri gostih sistemih nasadov. Hruške smo posadili namreč na šibki podlagi v razdalji 4 x 1,5 m, to je 1.660 kom sadik na ha. Zato višina odraslih dreves ne bo presegala 3,5 m. Taka

drevesa tudi ne bodo imela ogrodnih vej, pač pa rodni les direktno na deblu.

Značilnost gostih sistemov nasadov je predvsem v tem, da z opisano vzgojno obliko dosežemo zgodno rodnost in visoke hektarske pridelke. Prednost pa je, da potrebujemo za obrezovanje pol manj ur na ha kot v predhodnih oblikah nasadov. Druga pomemb-

Hruške I. etape cveto, II. etape pa dognojujejo po saditvi

na prednost je tudi v tem, da so plodovi bolj izenačeni kot sicer, ker so približno enako oddaljeni od debla in enako izpostavljeni soncu. Ker so drevesa nizka, lahko delavec v istem času obere eno tretjino plodov več kot normalno.

Za to vzgojno obliko smo se torej odločili predvsem zaradi zgodne začetne rodnosti in cenenih proizvodnih stroškov, če tudi so investicijska vlaganja ob napravi nasada višja.

Druga značilnost tega nasada je, da bomo v medvrstnih prostorih vzdrževali negovano ledino. To pomeni, da plug ne bo več nikoli zaoral brazde, pač pa smo posejali medvrstne prostore s travno deteljno mešanico, da jo bomo 5 do 8 krat, odvisno od dežja, pokosili z mulčerjem. To pomeni, da stroj, ki ga imenujemo

mulčer, travo, ki je še mlada in ne previsoka pokosi, ter razbije v manjše kose, ki obležijo v nasadu.

Mlada pokošena razsekana trava hitro preperi in je odlično nadomestilo za hlevski gnoj, ki ga zaradi izredno visoke cene poznamo le še kot luksuz. Pri tako vzdrževanih tleh tudi ne bo problemov, ob dežju v času obiranja, z izvozom pridelka z njive.

Pasove ob drevesih škropimo s herbicidom, ki zelene dele trave posuši, da ne more konkurirati drevesu. Pri mladih drevesih uporabljamo namreč herbicid gramoxone, ki uniči listno zelenilo na delu rastline kamor pade. Zato uporabljamo posebno škropilnico za škropljenje s herbicidi, ki ima razpršilec, ki v obliki pahljače škropi samo navzdol.

M. G.

Mulčer pri delu

Je do ribe res tako daleč?

Do kdaj se bomo še pogovarjali v naši DO o nedogovorjenih plan-skih usmeritvah?

Preskrba s surovino povzroča težke probleme številnim našim delovnim organizacijam, predvsem sedaj, v obdobju gospodarskih restrikcij. Problemi, ki nastajajo, so zlasti posledica deviznih sredstev in ukrepov v zvezi s pomanjkanjem le-teh.

Naša delovna organizacija se takim problemom tudi ne more izogniti. Velike težave s preskrbo surovine za proizvodnjo smo zasledili v mesecu aprilu v TOZD »Delamaris«. Domače surovine ni bilo, iz uvoza pa je prispela z veliko zamudo tako, da so v TOZD že računali na izpad proizvodnje, do česar pa na srečo ni prišlo. Do zamude je prišlo zaradi velikonočnih praznikov in drugih, nam neznanih vzrokov.

Čeprav se je problem surovine v istem obdobju pojavljal že prejšnja leta, pa vodstvi TOZD »Delamaris« in TOZD »Blagovni promet« nista računali, da se bo pojavil tudi letos, kajti ponudba za uvoženo ribo (skušo) je bilo veliko pa tudi pogodbe s ponudniki so bile pravočasno sklenjene.

O tem problemu in drugih, s katerimi se TOZD »Delamaris« sooča, je tov. FERLUGA Evgen, direktor TOZD, povedal naslednje:

»V TOZD se zavedamo, da moramo za izpolnitev proizvodnega plana delati celo leto. Zato moramo tudi surovino nabaviti za celo leto. Nabaviti pa jo moramo takrat, ko je čas za to. Zelenjavo moramo nabaviti poleti in jeseni, ribo (skušo) pa od avgusta do novembra (na nekaterih področjih lovijo tudi v aprilu), ko je čas ulova. V kolikor je v tem času ne nabavimo, je tudi nimamo, kajti interes prodajalca je, da ribo čimprej proda. Zato skušamo ukreniti vse, da bi surovino nabavili. Toda zaradi deviznih razmer se predpisi menjujejo in

mi se težko prilagajamo razmeram na trgu. Poleg tega pa se že pri sklenjenih dogovorih ruši dinamika dobav, vzrokov za to pa ne vemo. Zato prihaja do zastojev. Včasih za nekaj dni, pri menjavi predpisov pa so zastoji še večji, še posebno, če domači ulov ne more zagotoviti dovolj surovine. Zato bi težko ločili objektivne razmere od subjektivnih, še posebno ne na podlagi enega izpada. Številni problemi so teoretično lahko rešljivi, praktično pa skoraj nemogoče. Surovina iz uvoza, ki smo jo v aprilu tako težko pričakovali bi morala prispeti že v drugi polovici marca meseca. Zakaj je ni bilo ne vemo, vsekakor pa so prazniki pripomogli k povečanju zamude. Sedaj imamo surovino do konca avgusta, v to je vključena tudi domača riba. V kolikor pa bo domači ulov upadel, se bo ta rok skrajšal. Odvisni smo tudi od zagotovitve deviz. Po zaključnem računu bi lahko gledali optimistično, toda ne vemo, kako se bo odrazil v našem poslovanju odlok ZIS o deviznem poslovanju.

Naša naloga je, da zagotovimo domačo surovino ali iz uvoza iz klirinškega področja, ker tako trošimo najmanj deviz.

S prehodom na novo tehnologijo ulova, ki jo uvajajo v TOZD »Riba«, bomo v bodoče premostili številne težave. Proizvodnja bo kontinuirano preskrbljena s surovino, več ribe bomo prodali in s tem tudi povečali devizna sredstva.

Pri tem naj omenim problem hladilnih prostorov, ki so bili lani popolnoma izkoriščeni in drugih ni bilo na razpolago in smo zato morali ulov omejiti. (V preteklosti res niso bili popolnoma izkoriščeni zaradi pomanjkanja box-palet, kajti zaradi visoke cene le-teh bi enkratna nabava

predstavljala za TOZD prevelik strošek). Toda kapacitete pospravljanja ribe so omejene na 120 t dnevno. Toliko premore proizvodnja in toliko zmrzovalni prostori. Trenutno lahko rešujemo le problem skladiščenja ribe. Toda od tega je odvisna kvaliteta ribe, ki hitro pada. Tudi ribo v hladilnicah moramo predelati najkasneje v 4 mesecih.

Če se povrnem na problem, ki smo ga imeli v aprilu. Ker smo bili v stiski, smo se s TOZD »Riba« dogovarjali, da bi ribiči lovili tudi v soboto in nedeljo. Takrat bi bila za nas dobrodošla vsaka količina rib, ki bi jo dobili. Toda ribiči niso imeli za naš problem dovolj posluha in so te dneve ostali doma. Vsi vemo, da delo ribiča ni lahko, da delajo cele dneve. Tokrat tudi vremenski pogoji niso bili najboljši in prav tako ne koncentracija rib.

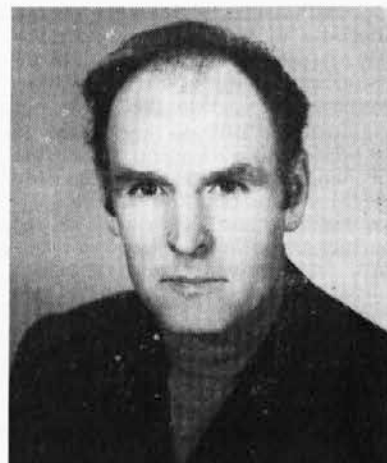
Toda moje mišljenje je, da je premajhna povezava med našim TOZD in TOZD »Riba«, da je premalo razumevanja problematike z ene in druge strani. Zavedati se moramo, da sta proizvodnja in ribolov tesno povezana in odvisna med seboj in bi zato morala biti TOZD »Riba« bolj solidarna do predelave v takih za proizvodnjo neugodnih položajih. Vsekakor pa je tu prisoten tudi ljudski faktor. So navade in načini dela, ki jih težko spreminjamo. Toda, če hočemo spraviti ribištvo na primeren nivo, se moramo potruditi tudi s spremembo načina dela.

Na vprašanje: kako bo v bodoče z nabavo surovin je tov. Ferluga odgovoril, da je težko predvidevati, ker smo v obdobju dogovarjanj in hitrih gospodarskih sprememb. Mnenja pa je, da je nujen samoupravni sporazum, ki bo urejeval odnose med TOZD; kjer bo opredeljen način delitve dohodka med udeleženci sporazuma in naloge udeležencev, da bi se v operativi znali ravhati.

Pripravi: Majda Vlačič

PRIZNANJA ZSS

Srebrni znak, ki ga ZSS vsako leto podeljuje delavcem za njihove zasluge v sindikalnem delu, sta v naši DO prejela tov. BERNARDI Libera in tov. MEJAK Albin, oba dolgoletna sodelavca DROGE.

Albin Mejak

Tov. MEJAK Albin je zaposlen v TOZD »Delamaris« že 27 let in je v tem času opravljal razna dela in naloge. V teh letih je bil večkrat delegiran v razne samoupravne organe, kjer se je zavzemal za razvoj samoupravnih odnosov. Kot član enega izmed izvršnih odborov OO ZS v TOZD je bil zelo aktiven. Aktivno je sodeloval pri uresničevanju sklepov IO OO ZS, zavzemal se je za uveljavljanje stališč sredine, ki jo je zastopal, predvsem pa za reševanje socialne problematike delavcev v svoji DE.

Libera Bernardi

Tov. BERNARDI Libera je članica kolektiva DROGE že 27 let. V vseh teh letih se je vključevala in se še vedno aktivno vključuje v reševanje problemov svoje sredine, z marljivostjo in požrtvovalnostjo pa daje vzgled vsem članom kolektiva. Vedno je bila vključena v delo samoupravnih organov TOZD, DO in v delo DPO ter se zavzemala za uresničevanje sklepov le-teh.

S srebrnim znakom sta tov. Libera in tov. Albin prejela le skromno priznanje za svoje velike zasluge v sindikalnem delu.

V. M.

»Izza kongresa«

Delegati in gostje IX. kongresa ZKS iz Izole, Kopra in Pirana smo dne 15. aprila odpotovali z avtobusom v Ljubljano. Ljubljana nas je sprejela svečano okrašena in polna prazničnega vzdušja.

Polni pričakovanja smo odšli v Cankarjev dom, kjer so se zbirali delegati in gostje, med njimi tudi predstavniki najvišjih organov družbenopolitičnega življenja v Sloveniji in Jugoslaviji. Med gosti so bili predstavniki tujih socialističnih in komunističnih partij, kot npr. iz Furlanije in Julijske krajine, Katalonije (Španija), predstavniki slovenske narodnosti iz Koroške, Trsta in San Marina. Plenarna seja je potekala v veliki dvorani Cankarjevega doma, ki je arhitektonsko zanimivo grajena z balkoni v dveh nadstropjih in velikim parterjem ter lahko sprejme približno 1600 obiskovalcev. Prijeten vtis in simbolični pomen je dajala velika dekoracija v ozadju delovnega predsedstva. Lahko smo si jo razlagali kot vodilo 9. kongresa, ki nadaljuje začrtano Titovo in Kardeljevo pot, ki je obenem pot bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Delo kongresa je začel France POPIT. Partizanski pevski zbor pa je zapel Internacionalo. Sledilo je poročilo predsednika o delu komunistov med obema kongresoma. Posebno pozornost je nam iz HP DROGE iz Izole vzbudil tisti del poročila, ki je obravnaval izkoriščanje naravnih bogastev, posebno iz morja, ker je naše sporočilo kongresu obravnavalo prav področje pridobivanja hrane iz morja. Zato je naša skupina pripravila konkretno dopolnitev resolucije in jo kot amandma predložila komisiji za družbenoekonomske odnose, v kateri je sodelovalo največ naših delegatov.

Kongres je po četrtkovi plenarni seji deloval v komisijah. Naši delegati in gostje so delovali v raznih komisijah in sicer po področjih, ki je posameznike zanimalo. Komisije so delovale za področja družbenoekonomskega sistema, kulture in izobraževanja, Statuta in razvoja in mednarodnih odnosov.

Za delo v komisiji za družbenoekonomske odnose je med udeleženci vladalo največje zanimanje in tudi prijavljenih razprav je bilo največ, kar 187.

Z našega območja je bil dan amandma na resolucijo samo v komisiji za družbenoekonomske odnose, ki ga je kongresna komisija potrdila in kongres sprejel.

Delo kongresa je potekalo preko člega dneva z vmesnimi odmori. Lahko si predstavljamo, kakšno je bilo delo služb, ki so pripravile in skrbele za nemoten potek dela kongresa. Organizacija je bila brezhibna, kot primer lahko navedemo to, da so bili sprejeti amandmaji prejšnjega dne že naslednji dan zjutraj predloženi v tiskani obliki udeležencem kongresa.

Med odmori smo se zbirali v avlah, kjer je bilo poskrbljeno za okrepčilo, prav tako pa je bila dana tudi možnost spremljanja dogajanja preko interne televizije v posameznih dvoranih, kjer so delale druge komisije. V soboto dopoldne je bila zaključna plenarna seja, na kateri smo sprejeli resolucijo z amandmaji in izvolili vse organe kongresa. Kasneje je bila prva seja CK ZKS, kjer je bilo izvoljeno predsedstvo in za predsednika CK ZKS tov. Andrej MARINC, za sekretarja predsedstva Miha RAVNIK ter izvršni sekretarji predsedstva.

Vsi udeleženci kongresa z obalno-kraškega področja smo se poslovili v Rovtah pri Ljubljani in odšli proti domu.

Udeleženci 9. kongresa ZKS: Breda Pečan, Zvezda Rudl in Zorko Dežjot

NOVE LADJE — NOVA TEHNOLOGIJA

V marcu mesecu sta v Izoli prispeli novi ribiški ladji DELAMARIS I in II iz domače ladjedelnice Greben v Veli Luki. Vsaka ladja je dolga 23 metrov, imata dvakrat močnejši motor kot INTERMARISA, boljše manevrirne sposobnosti in hitreje lahko vlečeta mrežo pod morjem. Opremljeni sta z dvema globinomeroma in sonarjem za odkrivanje ribjih jat. Imata po 80 m³ skladišnega prostora za očiuvanje ribe od lovišča do doma.

Ladji sta bili do konca aprila le poizkusno na lovišču. Lovili sta ob obali Istre do Pule. Njun ulov je bil v tem obdobju zanemarljivo majhen, kar je razumljivo, saj je bilo treba ladji dokončno opremiti in odpraviti nekaj začetnih havarij, ki so se pojavile na motorju ene in druge ladje.

V maju pa sta ladji začeli obratovati redno. V TOZD »RIBA« pričakujejo, da bosta ladji skupaj ulovili 200 vagonov rib letno. Za letošnje plan nekoliko nižji (700 ton vsake ladje), ker sta ladji začeli z ulovom kasneje.

Ribe, ki jih ladje TOZD »RIBA« ulovijo so predvsem za proizvodnjo in prodajo na trgu v svežem stanju (plava riba — 65 odstotkov sardela, inčun, papalina).

Posadka na vsaki novi ladji šteje 9 ljudi. To so: poveljnik,

menskih razmerah. Pomanjkljivosti ribolova s plavajočo krožno mrežo (plavarico) so številne, zato ima TOZD »RIBA« v programu, da z novimi ladjami preide k tehnologiji lebdečih povlečnih mrež.

Pomanjkljivosti ulova s plavarico so:

— majhno število ulovnih dni v letu cca 130

— odvisnost od mesečine

— velika odvisnost od vremenskih pogojev (ladja pri 2° B vetra in morja ne more več delati)

— vsaka ladja mora imeti še 2 svetilna čolna, opremljena z agregati in reflektorji

— ob konicah ulova (mesec oktober, november) velike količine in nezmožnost pospravljanja ribe

— močno sezonski karakter (v dveh mesecih cca 70 odstotkov letnega ulova).

Način ribolova s povlečnimi mrežami se je začel uporabljati v Jadranskem morju leta 1959 in je bil dokončno sprejet šele po letu 1970. S tem načinom ulova odpadejo vse pomanjkljivosti, ki so tesno povezane z načinom ulova s plavarico. Zaradi neodvisnosti od mesečine in vremenskih pogojev je povečano število učinkovitih ribolovnih dni in s tem tudi letne količine ulova. Enako-

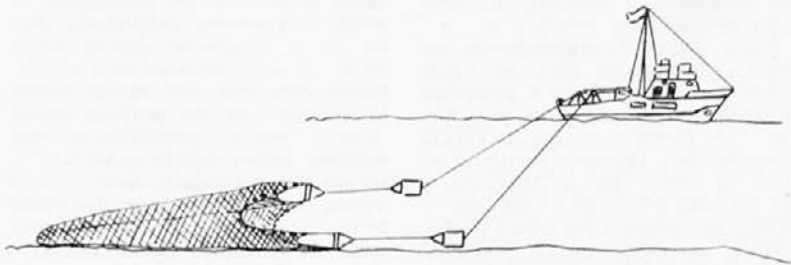
Delo na ulovu ribe je planirano v eni izmeni. Delovni čas je v povprečju 12 ur dnevno, v odvisnosti od nahajališča ribe in lovni pogojev.

Večizmensko delo na teh ribiških ladjah je nemogoče organizirati iz vidika pomorskih predpisov glede posadke in iz vidika samega načina ribolova.

Za ulov z novimi ladjami (6) in tehnologijo »lebdečih povlečnih

sveže ribe na tržišču. S tem načinom ulova ni možno loviti ribe za industrijsko predelavo.

TOZD »RIBA« nima več v Izoli ladij za ribolov s krožnimi plavajočimi mrežami. Ima jih pa v Novemgradu (4), Vrsarju (1), Puli (2), Medulinu (2) in Piranu (2), kjer tudi živijo ljudje zaposleni na teh ladjah. Naslednji dve ladji, ki jih TOZD »RIBA« pričakuje, bosta najverjetneje sta-

POVLEČNA GLOBINSKA MREŽA — obstajajo različne mreže za ulov na trdem, peščenem ali blatnem morskem dnu

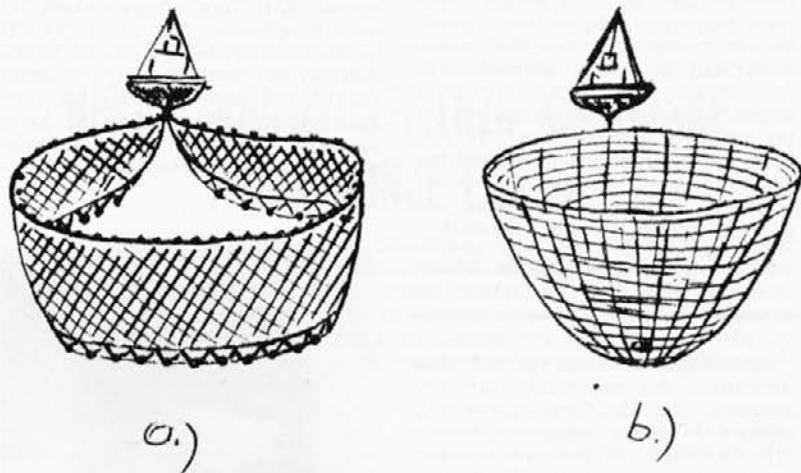
mrež« planirajo v TOZD »RIBA« 240 ulovnih dni letno za razliko od tehnologije plavarice, s katero se doseže letno le 130 ulovnih dni.

S prejemom novih ladij (INTERMARIS I, II; DROGA I, II; DELAMARIS I, II) in s prehodom k novi tehnologiji ulova pa v »RIBA« opuščajemo način ulova s plavarico. Stare ribiške ladje preurejajo v turistične namene ali pa na način ribolova s povlečnimi globinskimi mrežami. S takim načinom ulova se lovi v glavnem bela riba. Količine ribe pri takem načinu ulova so zelo majhne, vendar pa je ulov zelo heterogen in služi za izpopolnitev ponudbe

cionirani v Novemgradu. Namen TOZD je, da se v končni fazi plavarice umaknejo ribolovu s povlečnimi mrežami.

Z nabavo 6 novih ladij so v TOZD »RIBA« zaključili prvo fazo obnove ribiške flote, ki je v skladu s potrebami proizvodnje TOZD »Delamaris« za pakirano ribo in izdelavo marinad. V drugi fazi pa predvidevajo kupiti še 10 novih ladij. To pa bo v skladu s predvidenimi novimi potrebami po surovini v TOZD »Delamaris«, ki jih bo narekovala dokončna modernizacija predelave rib.

Pripravila Majda Vlačič

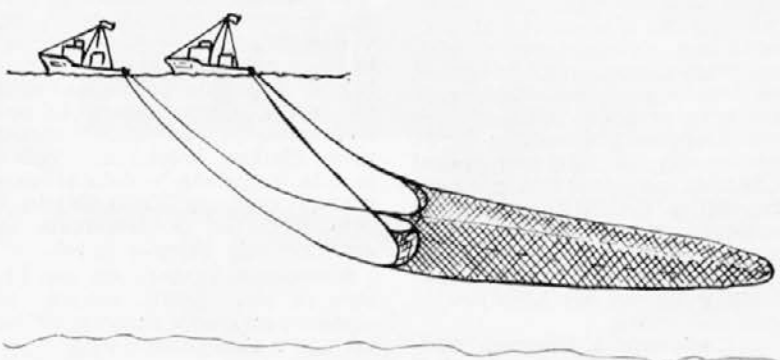
A) ZACETEK zapiranja mreže

B) MREŽA JE ZAPRTA, ZACETEK izvlečenja spodnjega dela

strojnik, krmar (običajno je to prvi ribič), motorist, ribič zadolžen za kuhinjo in štirje ribiči.

Delo na ladjah s tehnologijo »lebdečih povlečnih mrež« je veliko težje od dela na starih ladjah, kjer ribiči lovijo s krožnimi plavajočimi mrežami. Le-ta je tradicionalni način ulova malih plavih rib (sardela, inčun, papalina). Izvaja se lahko le v temnih nočeh ob sorazmerno ugodnih vre-

mernejši ulov preko leta ustreza proizvodnji z ribo, ker je tako redno oskrbovana. Ladje opremljene za ulov s povlečnimi mrežami imajo tudi večji radijus ulova. Iz navedenega pa je razvidno, da so ribiči na tako opremljenih ladjah veliko bolj zaposleni (celodnevni ulov) in zato morajo biti na teh ladjah ribičem zagotovljeni osnovni življenjski pogoji.

Ribolov s povlečnimi mrežami

POSODOBITEV IN POVEČANJE PROIZVODNJE RIBJIH IZDELKOV

Ribja predelovalna industrija ima v Izoli že dolgo tradicijo, saj je bila ustanovljena leta 1880. Znani proizvodi te industrije se že leta in leta pojavljajo širom sveta. Prav izvozna usmeritev pa zahteva posodobitev proizvodnje tako iz vidika ekonomičnosti proizvodnje, kot zadostitve izredno zahtevnim sanitarnim pogojem.

Predvidena investicija v TOZD »DELAMARIS« je povezana z razširitvijo in modernizacijo ulova rib v TOZD »Riba«. Obe investiciji sta v medsebojni odvisnosti. Ulov drobne plave ribe je v družbenem planu razvoja SR Slovenije za obdobje 1981—85 opredeljen kot prioriteta naložba. Povečan ulov rib na 14.000 ton letno pa zahteva razširitev mreže ribarnic za prodajo svežih rib in posodobitev predelave, ki predela pretežni del ulova rib.

V I. fazi je predvidena moder-

nizacija predelave drobne plave ribe do zmogljivosti, ki jih zagotavlja lasten ulov rib in izgradnja objekta s pripadajočo infrastrukturo, ki bo služil za dokončanje modernizacije proizvodnih linij.

Proizvodni program je usmerjen predvsem na predelavo rib iz lastnega ulova, vključuje že osvojen asortiman ribjih proizvodov, katerih prodaja je že dobro vpečljana doma in v inozemstvu, kakor tudi proizvoda, ki sta prišla iz proizvodnje lani, in sicer zmrznjene in marinirane ribe.

V novi proizvodni program je vključena tudi zamenjava pločevink iz uvožene bele pločevine s pločevinkami iz domačega aluminija v obsegu cca 46 milijonov pločevink letno.

Fizični obseg proizvodnje pred investicijo (1981) in predvideni po investiciji (1985) je naslednji:

	1981	1985
Predelava rib		v tonah
1. Drobna plava riba	3.065	4.800
2. Skuše in tune	150	184
3. Zmrznjena riba	250	750
4. Predjedi	2.250	2.300
5. Marinirane ribe	50	250
6. Paštete in brodet	201	800
7. Slana riba	—	160
8. Ribja moka in olje	800	1.200
9. Beljakovine in olje iz čistilne naprave	—	470
10. Ostali prehranski izdelki	2.195	3.450
11. Pločevinasta embalaža	320	320
SKUPAJ	9.191	14.684

(Nadaljevanje na 5. str.)

PRIHOD LADJE DELAMARIS I v matično luko

(Nadaljevanje s 4. str.)

Kljub predvidenemu povečanju obsega proizvodnje ostane število potrebnih delavcev nespremenjeno v primerjavi z obstoječim stanjem.

VREDNOST INVESTICIJSKE NALOŽBE

Skupna vrednost predvidene investicije znaša 756.073.230 din, od tega gradbeni objekti 310.180.900 din, domača oprema 93.907.800 dinarjev, uvožena oprema (devizni in dinarski del) 184.686.690 din, ustanovitvene naložbe (devizni in

dinarski del) 32.112.340 din, skupaj za osnovna sredstva 620.887.730 dinarjev, za obratna sredstva 66.081.000 din, za druga potrebna sredstva (stanovanja, bančne garancije in interkalarni obresti) 69.124.500 din. V skupni vrednosti so že vključene 18,79 % poprečne podražitve.

Predvideni so naslednji viri sredstev:

Komercialni krediti dobaviteljev opreme, izvajalca gradbenih del in bančni kredit skupaj 550.600.000 din ali 72,83 %, združena sredstva drugih OZD

105.000.000 din, (13,88 %), združena sredstva TOZD V HP-DROGA 70.000.000 din (9,26 %) in lastna sredstva TOZD »DELAMARIS« 30.473.230 din (4,03 %).

Združevanje sredstev se opravlja po posebnem samoupravnem sporazumu, po katerem ima vsaka podpisnica pravico do udeležbe v skupnem dohodku za dobo 8 let v sorazmerju s sovlagateljskim deležem. Podpisnice po svojih delegatih v poslovnem odnosu ures-

ničujejo svoje pravice pri upravljanju in gospodarjenju z združenimi sredstvi.

Pripravljalna dela naj bi se pričela s 15. 6. 1982, investicija pa naj bi bila zaključena v 24. mesecih po zaključeni finančni konstrukciji.

TOZD HP »DROGA« naj bi združevali naslednja sredstva:

TOZD	1982	1983	Skupaj din
ARGO	15.000.000	10.000.000	25.000.000
ZACIMBA	10.000.000	5.000.000	15.000.000
SOLINE	5.000.000	5.000.000	10.000.000
SUDEST	2.000.000	3.000.000	5.000.000
GOSAD	2.000.000	1.000.000	3.000.000
RIBA	2.000.000	3.000.000	5.000.000
BLAGOVNI PROMET	2.650.000	4.350.000	7.000.000
SKUPAJ	38.650.000	31.350.000	70.000.000
DELAMARIS	20.000.000	10.173.000	30.473.230
S K U P A J	58.650.000	41.523.000	100.473.230

vosti v letu 1986, v katerem bo predvidoma znašal:

	Din
celotni prihodek	1.406.455.830
dohodek	341.667.880
reproduktivna sposobnost	109.972.440
odplačilo kreditov	106.091.600
sredstva za razširitev materialne osnove dela	3.880.840

Leta 1984 bo pričela redna proizvodnja, ki bo dosegla polno izkoriščenost proizvodnih zmogljivosti. Rezultati predvsem po letu 1986 so razmeroma ugodni in jamčijo ekonomsko in socialno varnost zaposlenih v TOZD »DELAMARIS« Izola na daljše obdobje, kakor tudi varno naložbo sovlagateljskega deleža podpisnic samoupravnega sporazuma.

Boris Debeljak

Spremembe statuta ZKS

Na 9. kongresu ZKS sem bila kot delegatka statutarne komisije ZKS. Sodelovala sem v komisiji za razvoj in statut ZKS. Razprava v tej komisiji je bila vsebinsko bogata in kritična. Razpravljalci so največ pozornosti namenili vsebinski opredelitvi kolektivnega dela in odgovornosti, akcijskemu povezovanju komunistov v OZD in SOZD ter krepitvi osebne odgovornosti članov ZK. Ker so nekatera določila v novem statutu ZKS malce drugačna, kot v predlaganih dopolnitvah statuta ZK Jugoslavije, bi se v času javne razprave o statutu ZKJ opredelili in zagotovili take rešitve, da statuta ZKS po 12. kongresu ZKJ ne bi bilo treba spreminjati.

Javna razprava o spremembah in dopolnitvah Statuta ZKS je pokazala, da besedila Statuta ni potrebno širiti, pač pa, da se ga skladno s Titovimi in Kardeljevimi idejami dopolni o vlogi ZK v samoupravni družbi. Nekatera specifična področja je Statut ZKS prepustil v urejanje sklepom občinskih konferenc ZKS.

Spremembe so še naslednje:

— Konkretizirana so nekatera določila v poglavju o kolektivnem delu in odgovornosti;

— Kolektivnost naj bi zagotavljali tudi s trajanjem mandatne dobe za funkcionarje v ZK. Komunisti vseh občinskih konferenc ZK v Sloveniji so enotno podprli predlog, da naj bi trajal mandat dve leti z možnostjo še največ enkratne ponovne izvolitve.

— Po novem naj bi imeli v občinah razen občinskih konferenc in občinskega komiteja, še predsedstvo občinskega komiteja ZK, ki bo izvršilno operativno telo.

— Novi statut ZKS je bolj obvezujoč, ko gre za občasno akcijsko povezovanje komunistov. To bo za nas v združenem delu obvezno, kadar bodo komunisti razpravljali o skupnih vprašanjih uveljavljanja samoupravnih odnosov, dohodkovnega povezo-

nja, združenega dela in sredstev in sprejemanju ter uresničevanju skupnih razvojnih programov. Statut pa ne predvideva uvedbe stalnih oblik akcijskega organiziranja komunistov v SOZD, poslovnih skupnostih, delovnih organizacijah. V njih naj bi se komunisti povezovali akcijsko. Le v TOZD, v katerih je več OO ZK in delovnih organizacijah, v katerih ni TOZD, a je v njih več OO ZK, bodo smeli komunisti organizirati stalno obliko akcijskega povezovanja. V Statutu na novo opredeljena obveznost akcijskega povezovanja temelji tudi na spoznanju, da je treba v integracijskih procesih zvezo komunistov zopet bolj aktivirati.

Naloga komisije za razvoj in statut je bila predvsem razprava o V. poglavju resolucije 9. kongresa ZKS.

— Naloga za idejnopolično usposobitev in delovanje zveze komunistov. Delegati smo soglasno podprli predloženo besedilo. Komisija je ugotovila, da je bil številnim predlogom javne razprave za dopolnitev V. poglavja resolucije na seji komisije dodan še en predlog za amandma. Bistvo predloga je večji poudarek na osebni zgledu komunistov.

Zvezda Rudl

Komunisti osnovnih organizacij v TOZD HP DROGE so se aktivno vključili v delo kongresa z željo, da bi kongres potekal čim bolj tvorino in uspešno. V sporočilu kongresu, ki govori o pridobivanju hrane iz morja so komunisti DROGE na kratko predstavili problematiko Slovenskega ribištva — dejavnosti, ki zajema ribolov, predelavo rib in oskrbo trga. Na podlagi istega sporočila je bil predložen (in tako tudi sprejet):

AMANDMA ZA 9. KONGRES ZKS

Kongresu predlagamo, da v smislu poročila predsednika CK ZKS tovariša Franceta POPITA (citiramo: Nujno je, da bolje uporabimo tudi rezerve, ki jih imamo v naravnih bogastvih, zemlji, gozdovih, rudah, vodah, morju in hrani«) vnese spremembo v 6. poglavju resolucije na 17. strani tako, da bi na koncu stavka: »delavci vseh organizacij združenega dela morajo neposredno ali prek svojih temeljnih bank združevati sredstva za uresničevanje razvoja prioritarnih dejavnosti, zlasti za vlaganje v kmetijsko infrastrukturo in razvoj poljedelstva in živinorejske proizvodnje.« dodati besedi »in ribištvo«.

Komunisti in ostali delavci
HP »DROGA«
Portorož

ZAHVALA

V imenu CK ZK Slovenije se vašemu kolektivu iskreno zahvaljujem za delo, ki ste ga tako prizadevno opravili med pripravami in izvedbo 9. kongresa ZK Slovenije.

S tem ste prispevali pomemben delež k uspešnemu poteku dela najvišjega zbora slovenskih komunistov.

Prepričani smo, da bo naše sodelovanje plodno tudi v prihodnje.

Tovariški pozdrav!

Predsednik centralnega komiteja ZK Slovenije
Andrej MARINC

Ljubljana, 4. maj 1982

ZARADI TITA

Zorimo
zdaj v en klas,
ki on mu brazdo
je zoral globoko.
Naj raste in požene
kal visoko,
tako visoko,
da je ne doseže strup plevla,
ki zaseje
se med žito čisto.
In korenine poženi
v zemljo našo,
ki jo s krvjo je on pojil,
tako globoko,
da nas nikdar več ne podre vihar,
ki od vzhoda in zahoda
nam preti.

Marica Nakrst, Solkan

TOZD „Gosad“

V NOvem OBRATU predelujejo in konzervirajo gobe in vrtnine za široko potrošnjo in družbeno prehrano. Prav tako je v tem obratu linija za mletje, mešanje in pakiranje sladkorja; tu tudi ročno pakirajo lovorov list in citronko, poleg tega pa tudi koljeje žabe in polže za domači trg. V pripravi pa je tudi pakiranje ostrih feferonov za izvoz.

Leta 1981 so predelali in spakirali 1422 ton sladkorja in začimb in 1075 ton vrtnin in gob. V letu 1982 predvidevajo močno povečanje konzerviranja vrtnin in gob. Konzerviranje tovrstnih izdelkov naj bi se povečalo na 1732 ton ali 61 odstotkov napram letu 1981, in sicer za potrebe domačega trga.

Poleg tega pa bodo v Središču ob Dravi v letošnjem letu dodat-

tovi izdelki.

Izdelki za izvoz (konzervirane vrtnine) se odpremljajo po naslednji dinamiki: 50 odstotkov naročene proizvodnje se odpremi inozemskim kupcem do 13. 12. v tekočem letu; 50 odstotkov izdelkov pa do 31. 3. v naslednjem letu.

Z izgradnjo hale nadstrešnice bo zagotovljeno dovolj prostora tudi za skladiščenje konzerviranih vrtnin za izvoz.

Ocena stroškov izgradnje nadstrešnice, z nekaj dodatne opreme znaša cca 20 mil. din. Viri so:

10,6 mil. — sredstva TOZD

4,0 mil. — izvajalci

5,4 mil. — kredit banke.

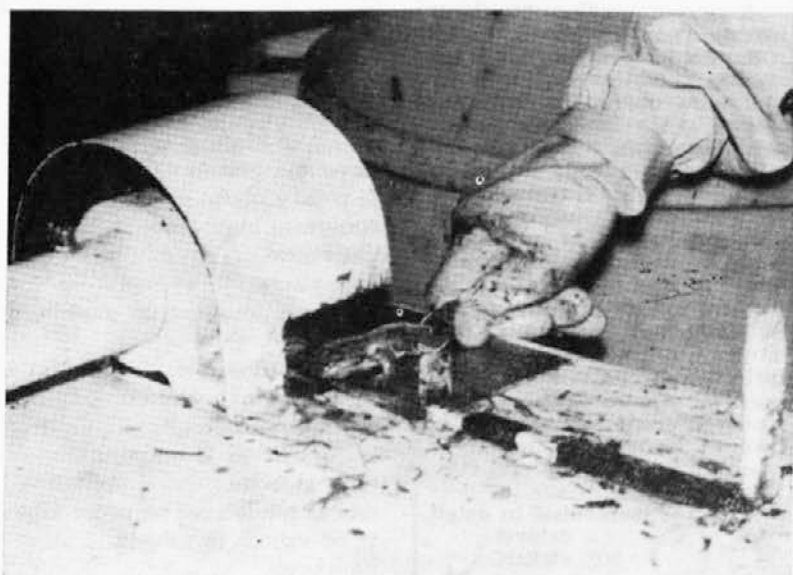

Novi obrat TOZD „Gosad“

no konzervirali cca 500 ton vrtnin za izvoz (poleg tistih 1732), po investiciji v letu 1983 pa 1442 ton vrtnin za izvoz, kar pomeni, da se bo konzerviranje vrtnin in gob povečalo za 173 odstotkov. Zaradi velikega povečanja pa bodo obstoječi skladiščni prostori premajhni. Zato so se v TOZD odločili, da do sezone konzerviranja vrtnin zgradijo halo — nadstrešnico, kjer bodo skladiščili vso potrebno embalažo (pločevinke, stekleni kozarci in kartoni), ki je bo zaradi enkrat večje proizvodnje enkrat več. V že obstoječi zaprti hali pa bodo skladiščeni go-

Pripomniti moramo, da je TOZD „GOSAD“ večji izvoznik HP-Droge, in da je v letu 1981 realiziral 112 mil. izvoza. Plan za 1982 je 120 mil. din izvoza. V primeru pravočasne izvedbe investicije pa bi povečali izvoz za dodatnih 46 milijonov in bi tako izvoz znašal 166 mil. din, kar bi predstavljalo 48 odstotkov povečanja napram letu 1981.

STARI OBRAT TOZD „Gosad“ se nahaja izven naselja. Delo OP Središče ob Dravi je sezonskega značaja. Sezona se prične aprila z odkupom živih polžev in žab

Klanje žab

in traja do decembra. Skozi celo leto pa odkupujejo razne vrste gob, gozdne sadeže in zdravilna zelišča.

Zdravilna zelišča zajemajo velik volumen, teža zelišč pa je majhna. Zato imajo v OP težave s skladiščenjem le-teh, t.j. cca 400 ton zelišč letno. Celoten odkup zdravilnih zelišč, gozdnih sadežev, polžev in žab znaša cca 1000 ton letno.

Razširitev prostorov starega obrata bi bila vsekakor nujna. Toda v TOZD so prepričani, da je izgradnja hale nadstrešnice veliko nujnejša, za izvedbo dveh večjih investicij pa ni dovolj sredstev.

Predvidevajo pa, da bodo v letošnjem letu v OP Središče ob Dravi zgradili tovorno dvigalo za spravlanje zelišč v zgornje nadstropje obrata, kjer zelišča sušijo in embalirajo.

V PE „JELKA“ v Vrhniki ročno pakirajo klasične čaje, poleg tega pa imajo v proizvodnem programu instant čaje in polizdelke za filter čaje za TOZD „Začimba“.

Prav tako pripravljajo razne vrste čajev za mariborske lekarne po njihovi recepturi.

Obrat „JELKA“ Vrhnika stoji na lokaciji, kjer se vse okrog gradi na stanovanjsko naselje. Iz navedenega razloga občina Vrhnika postavlja zahtevo, na osnovi urbanistične ureditve naselja, da se ta obrat preseli na novo lokacijo. V ta namen je DO Droga že pred leti odkupila zemljišče na katerem je že pred 3-letji izvršila sanacijo z nasutjem debelejšega sloja kamena in gramoza, ker je to zemljišče močvirno. Prav tako so že izvedene določene investicije

v zvezi s komunalno ureditvijo in izgradnjo trafo-postaje. Pojavila se je tudi možnost prodaje starega obrata. Pri SGP Grosuplje so pripravljene sofinancirati izgradnjo novega obrata. Nosilec investicijske izgradnje pa bo TOZD „Blagovni promet“, ker naj bi v okviru novega obrata zgradili skladiščne prostore za skladiščenje izdelkov drugih TOZD DROGE in izdelkov za potrebe oskrbe Ljubljane.

Zdravilna zelišča zajemajo velik volumen

Delavski svet TOZD „Gosad“ je razpravljal o tej investiciji; v TOZD nameravajo vložiti v investicijo sredstva od prodaje starega obrata in še dodatnih 6 mil. din iz investicijskih sredstev TOZD „Gosad“. Finančna konstrukcija še ni v celoti dogovorjena in zaključena, zato bomo te podatke objavili v eni od prihodnjih števil glasila.

Pripravi Majda Vlačič

PLAKETA IN PRIZNANJE TOZD „GOSAD“

11. aprila je praznik krajevnemu in razvoju TOZD „GOSAD“ skupnosti Središče ob Dravi. Letos je že 40 let od 11. aprila 1942, ko so Nemci ustrelili 47 naprednih krajanov, da bi zadušili vstajo in zastrašili krajanje, ki so se uprli okupatorju.

Na svečani seji družbenopolitičnih skupnosti in delovnih organizacij krajevnih skupnosti Središče ob Dravi se je v znak priznanja razvoja in delovanja TOZD „GOSAD“ v krajevni skupnosti podelilo tozdu najvišje priznanje Krajevnih skupnosti — PLAKETO SREDIŠČA.

Direktorju TOZD „GOSAD“ Martinu HAJBANIČU je ob tej priložnosti krajevna konferenca SZDL Središče ob Dravi podelila najvišje priznanje — bronasti znak OF — za zasluge pri vodenju

in sodelovanju s Krajevo skupnostjo Središče ob Dravi. Ob tej priložnosti je TOZD „GOSAD“ organizirala bogato razstavo svojih izdelkov za domači trg in izvoz. Razstavljena so bila številna priznanja, ki jih je TOZD dobila za dosedanje vsestransko uspešno delovanje.

O tej podelitvi priznanja direktorju TOZD „GOSAD“ Martinu HAJBANIČU skoraj nihče ne bi vedel, če ne bi bili prisotni na seji sami.

O uspehih in svojih zaslugah, direktor ne govori rad. Vedno poudarja uspeh delavcev in tistih, ki so odšli v pokoj, o sebi ne govori veliko, zato mu ob tej podelitvi priznanja iskreno čestitamo.

Kolektiv TOZD „GOSAD“

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

IVANE MIHELJ

se iskreno zahvaljujemo delavcem TOZD „Začimba“ za podarjeno cvetje.

Alojzija Fajt
z družino

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi očeta

LUIGIJA BAZZARA

se iskreno zahvaljujem delavcem TOZD „Riba“ za izkazano sočustvovanje in darovano cvetje.

Peter Bazzara

Proslava v počastitev 1. maja

Dne 29. aprila je OOZS TOZD »Gosad« organiziral skupaj z osnovno šolo Središče ob Dravi proslavo v počastitev 1. maja — praznika dela. Osnovna šola Središče ob Dravi je sodelovala s kulturnim programom, ki ga je pripravila glasbena šola z glasbeniki

— Krajevni skupnosti Središče ob Dravi.

Priznanja so bila podeljena tudi dolgoletnim in zaslužnim delavcem tozda, kakor tudi večletnim kupcem in zunanjim sodelavcem: **BRODNJAK Ivanu, GRADIŠČAJ Marjanu, MESKO Ferdu,**

Prejemniki priznanj

in pevskim zborom. Slavnostni govor je imel HORVAT Ivan, sekretar OO ZKS.

Ob tej priliki so bila podeljena priznanja za večletno sodelovanje:

— Osnovni šoli Središče ob Dravi,

NOVAK Jožetu, ŽABOT Romanu, ZANOLA Luigiu, CURIN Stanku in MESKO Hinku.

Delavci tozda »Gosad« so nastopajoče nagradili z navdušenim aplavzom in se priporočili za nadaljnje sodelovanje.

Jože Černe

O TOZD ŽIVILA

V pogovoru s tov. GRIZONOM smo skušali zvedeti nekoliko več o organiziranosti trgovine v TOZD »Živila«, o poslovanju DE Kooperacije in o poslovanju TOZD v letu 1981.

Na postavljena vprašanja je tov. GRIZON Marjan, direktor TOZD »Živila« tako odgovoril:

NAŠ GLAS: Dejavnost vaše TOZD je trgovina — grosistična in maloprodajna. KAKO STA TI DVE ORGANIZIRANI?

»Do sedaj bi težko govorili o kakršnikoli organiziranosti, razen formalno pravne, ene in druge trgovine. Težav je bilo ogromno, večina je izvirala iz neprimernih skladiščnih prostorov v Izoli. Bili so neustrezni za večje zaloge blaga, zato so poslovodje večino kosovnega blaga nabavljali pri ostalih dobaviteljih. S tem je TOZD izgubljala realizacijo, grosistično maržo in udeležbo pri dobaviteljih.

Z novim skladiščem smo in še bomo odpravili veliko težav. Distribucija kosovnega blaga po naših trgovinah se vrši preko novega skladišča, razen nekaterih specifičnih izdelkov kot so kruh, mleko, mlečni izdelki.

V PE Zagreb in Pula se ukvarjamo s podobnimi problemi s tem, da v Puli rekonstruiramo skladišče, v Zagrebu pa lastnih prostorov nimamo. Imamo jih v najemu, najemnina pa je precej visoka.

NAŠ GLAS: Katere so prednosti oz. pomanjkljivosti, ki izhajajo iz povezanosti grosistične in maloprodajne trgovine?

»Maloprodaja je že nekaj časa v krizi; posluje z izgubo. Zato bi težko govorili o prednostih.

Glede bodoče združitve naše DO v Agroživilsko-turistični kompleks pa naj omenim, da bi bilo priporočljivo ustanoviti v Izoli center za odkup sadja in zelenjave, od koder bi se vršila distribucija. Vsekakor pa bi morala biti odkup in prodaja združena.

Marjan Grižon

NAŠ GLAS: V okviru TOZD »Živila« deluje tudi enota Kooperacija, v kateri združujejo delo in sredstva kmetje — kooperanti izolske in piranske občine. Kako je enota organizirana?

»DE Kooperacija je še v razvojni stopnji. Zato bi ji morali v DO, ne samo v TOZD, posvečati veliko več pozornosti. Razvoj kmetijstva zahteva velika denarna vlaganja, zato moramo v bodoče nujno rešiti vprašanja investicij za kooperacijo.

Kooperacija zajema 360 kmetov. Imamo pa v kooperaciji pre malo ljudi, ki bi bili kmetom na razpolago. Potrebna bi bila ekipa, ki bi kmetom dajala nasvete, kontrolirala in pospeševala poljedelsko dejavnost. Do sedaj smo ustanovili le tri kmečke skupnosti, ki sodelujejo pri določenem pridelku.

Kot DE nimamo hranilno kreditne službe.

Zato imamo pri kreditnem odobru v DO Agrariji svojih 5 delegatov. Naloge hranilno kreditne službe so raznovrstne.

Toda prej ali slej bomo morali ustanoviti TOK. S tem bo naša TOZD strokovno razbremenjena. Toda zaradi bodoče združitve je TOK še v zasnovi.

več ljudi, računajoč na ustvarjen promet. S sklepom DS TOZD smo določili minimalni promet na zaposlenega v maloprodaji in tako je prišlo do prezaposlenosti, ker je promet nizek. Imamo premalo skladiščnih delavcev in delavcev v komerciali.

Precejšnje težave smo imeli s plasmajem blaga, predvsem v špi ci sezone. Blago odkupljeno od kmetov — kooperantov mora v prodajo zato, da zagotovimo nadaljnji odkup kmetom, nam pa obračanje sredstev. Toda dogodilo se je, da je bilo naenkrat preveč vsega blaga na tržišču. Nam pa so DO, pri katerih smo kupovali blago pozimi, silile blago tudi v sezoni. Tako nam je danes težko osloniti vso nabavo preko kmetov — kooperantov, zato bi morala biti povezava med trgovino in kooperacijo določnejša in tesnejša.

V letu 1981 smo težavam v poslovanju skušali biti kos, s stabilizacijskimi ukrepi; vrednost točke smo ohranili nižjo, kot jo imajo ostali delavci TOZD v DO DROGE.

Rezultati poslovanja naše TOZD so znani, objavljeni so v glasilu,

V skladišču TOZD »Živila«

NAŠ GLAS: V letu obstoja DE Kooperacije ste naleteli na težave. Katere so te težave in kako jih boste skušali premagati?

»Težave izvirajo predvsem iz nerealnih pogodb; kajti pogodbe so se prvič sklepale in nismo ne mi ne kooperantje vedeli, kakšne so možnosti prodaje blaga. Tako je nezadovoljstvo na strani kmetov, ker pridelkov ne moremo odkupiti in prav tako na naši strani, ker ne moremo izpolnjevati sprejetih dogovorov.

Poleg tega pa so nekateri kooperanti, ki skušajo prek DE prodati svoje slabše blago, boljše pa prodajo drugje. Torej je tudi to še nerešeno.

NAŠ GLAS: Leto 1981 je za nami. Kako nam lahko predstavite poslovanje TOZD v preteklem letu iz vidika trgovine in kooperacije?

»V preteklem letu so večino težav povzročale zamrznjene cene in padec kupne moči. Poleg tega smo dograjevali novo skladišče v Izoli, kar nas je dodatno obremenjevalo. Prav tako je v rekonstrukciji skladišče v Puli.

Prisotni so tudi kadrovski problemi; v maloprodaji je bilo pre-

zato o njih ne bi številčno govoril.

Spregovoril pa sem, čeprav na kratko o vsebinskih problemih, ki se skrivajo za prikazanimi številkami finančnega stanja. Potrebno je ogromno sodelovanja najprej med PE Izola, Pula in Zagreb ter nato sodelovanje z maloprodajo in nato v okviru DO DROGE.

Pojavili se bodo novi problemi, predvsem tisti v zvezi z bodočo združitvijo DO-DROGE v agroživilsko-turistični kompleks.

Tudi v našem TOZD razmišljamo o tem, kakšna organizacija bi nam v bodoče najbolj odgovarjala.

Že prej sem omenil, kako bi bilo priporočljivo ustanoviti edini center za odkup in prodajo sadja in zelenjave v Izoli in to v našem novem skladišču. Upoštevati bi morali dogovor o prodaji sadja in zelenjave preko naše TOZD vsem hotelom in ostalim potrošnikom.

**Razgovor opravila
Majda Vlačič**

Nič nas ne sme presenetiti — 1982

Letošnja akcija »Nič nas ne sme presenetiti«, ali na kratko NNNP — 82, je že tretja zapovrstjo. 22. decembra 1981 je zasedalo predsedstvo RK SZDL SR Slovenije in sprejelo izhodišča, ki letošnjo akcijo usmerjajo k najpomembnejšim vprašanjem splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Ne glede na dosežene rezultate v podružbljanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ugotavljamo, da še vedno obstajajo pomanjkljivosti ravno pri doslednem uresničevanju nalog družbene samozaščite, predvsem pa na področju prometne in požarne varnosti. Cilj akcije NNNP — 82 je v tem, da se med nami zaostri odgovornost na področju prometne in požarne varnosti, ter da ob tem razvijamo in še bolj usposobimo narodno in civilno zaščito. Le na ta način bomo lahko pripomogli k čim hitrejšemu odpravljanju vzrokov, ki slabijo prometne in požarno varnostne razmere, ali preprosto povedano, da prispevamo k zmanjšanju števila nesreč, žrtev, materialne škode in k večji varnosti in zaščiti družbenega in osebnega premoženja. Na to nas nenehno opozarjajo dogodki in problemi, ki se pojavljajo zunaj in v naši delovni organizaciji.

Iz gornjega lahko cilje letošnje akcije NNNP strnemo v štiri točke:

1. zagotovitev večje prometne varnosti

2. zagotovitev večje požarne varnosti
3. nadaljnji razvoj in usposabljanje narodne zaščite
4. zagotovitev učinkovitega delovanja civilne zaščite, ki mora postati še sposobnejša in bolj organizirana ter opremljena za izvajanje množične samozaščite v vseh bivalnih in delovnih okoljih.

IN KAKO SMO SE NA AKCIJO NNNP — 82 PRIPRAVILI V NAŠI DELOVNI ORGANIZACIJI?

Nosilec akcije na nivoju republike je SZDL, v delovni organizaciji oz. TOZD in DSSS pa osnovne organizacije sindikata, ki so nosilec družbenopolitične aktivnosti za čim popolnejše vključevanje delavcev v uresničevanje programskih izhodišč akcije. Hkrati se moramo zavzemati, da bo čimvečje število delavcev, če že ne vsi, usposobljeno za ravnanje v konkretnih primerih ogroženosti, ter seznanjeno z ocenami ogroženosti v lastnih okoljih in ukrepih za njihovo odpravo.

Pri tem moramo poudariti tudi vlogo in odgovornost komitejev za SLO in DS kot politično-operativnih organov pri organiziranju, usmerjanju in izvajanju načrtovanih nalog.

Takoj po prejemu izhodišč in navodil za akcijo so zasedali vsi komiteji za splošno ljudsko ob-

rambo in družbeno samozaščito po TOZD in DSSS ter na svojih sejah ocenili stanje, določili nosilce posameznih nalog in sprejeli stališča za izvajanje nalog v svoji sredini. Tako so že izdelani in sprejeti konkretni načrti aktivnosti komitejev, štabov in enot civilne zaščite, pripadnikov narodne zaščite, prometne in požarne varnosti, ter vodstev družbenopolitičnih organizacij. V teh načrtih so opredeljene naloge, nosilci odgovornosti, roki za izvedbo posamezne akcije in druge podrobnosti. Poudarek aktivnosti je dan na praktično urjenje in usposabljanje vseh delavcev, tako da si zagotovimo čimboljše rezultate s tega področja.

KAJ SMO DOSEDAJ IZVEDLI?

V I. trimesečju letošnjega leta je potekalo usposabljanje pripadnikov narodne zaščite v TOZD in DSSS naše delovne organizacije. V TOZD in DSSS na območju občine Piran so pripadniki narodne zaščite opravili teoretični del pouka, v TOZD na območju SO Izo la pa teoretični in praktični del pouka s preizkusom znanja v ravnanju z orožjem.

V marcu smo iz enot civilne zaščite TOZD in DSSS na področju Pirana vključili v obvezni osnovni pouk civilne zaščite vse tiste obveznike, ki tega pouka še niso opravili. Pouk so uspešno op-

ravili vsi obvezniki, ki so se ga udeležili.

Po spremembah, ki so nastale v vodstvih družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organih, so nastale tudi spremembe v komitejih za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. V skladu s tem so pristojni organi družbenopolitične skupnosti že potrdili nove sestave komitejev, ki so se konstituirali in nadaljujejo delo po sprejetih programih.

KAJ MORAMO ŠE NAREDITI?

Akcija poteka skozi vse leto. Zastavljene cilje bomo v delovni organizaciji lahko dosegli, če se bodo v akcijo organizirano vključili vsi delavci. Realizirati moramo vse zastavljene naloge v posameznih programih aktivnosti, po zaključku akcije pa izdelati analize, iz katerih bo razvidno, kako je bila akcija pripravljena, kako je potekala, ter kakšni so njeni rezultati. Vse v akciji ugotovljene pomanjkljivosti je potrebno sproti odpravljati.

Prizadevati si moramo, da tekom akcije NNNP — 82 splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito še bolj podružbimo ter da se vsi nosilci odgovornosti in delavci usposobijo za uresničevanje in izvajanje stvarnih nalog na tem pomembnem področju našega samoupravnega življenja in delovanja.

M. K.

Na dolgi poti brez težav

O treh hrabrih maratoncih, ki so se odpravili na 2000 km dolgo pot (PORTOROŽ — ULCINJ — PORTOROŽ od 2/4 — 18/4 — 1982), je bilo veliko govora. Z zanimanjem smo sprejemali njihovo pot še posebno zato, ker smo vedeli za njihov »čuden« način prehranjevanja: ribe in morska voda. Toda za njih ni bil prav nič »čuden«. S poti so se vrnili zdravi in čili. S tem je dr. Srečko BERGANTU (ki je že prekoračil 50 let) uspelo demonstrirati novo telesno zmogljivost — polnokrvnost. Prepričan je, da s pravilno

prehrano lahko človek doseže veliko večje telesne zmogljivosti (tudi v kasnejših letih življenja) kot jih sicer.

Srečko BERGANT je doslej napisal dve knjigi o »polnokrvnosti« in v tisku je že tretja, v vseh pa piše o spoznanjih o prehrani in pijačah, do katerih se je dokopal s poskusi na samemu sebi. Ugotovil je namreč, da mu celinska hrana ne ustreza povsem.

»ČLOVEK OMAGA PREDVSEM, KER MU ZMANJKA RUDNINSKIH SNOVI. MORJE VSEBUJE SKORAJDA VSE

ZNANE ELEMENTE IN MNOŽICO RUDNINSKIH SNOVI. DNEVNO SPIJEM POL LITRA MORSKE VODE. NOBENA HRANA IN PIJAČA NE REGENERIRA TAKO HITRO ČLOVEŠKEGA ORGANIZMA KOT HRANA IZ MORJA IN MORSKA VODA.

Dušan MRAVLJE in Dare ERDELJC pa sta prepričana, da je zmogljivost organizma odvisna od treninga, vsaj toliko kot od prehrane.

Prepričani smo, da je vsem trem uspelo dokazati svojo trditve, predvsem pa so dokazali, da sta tako prehrana kot trening komponenti, ki imata pri zmogljivosti telesa ogromno vlogo.

Ker smo člani kolektiva HP — DROGA pa moramo omeniti, da je prav naša DO omogočila trem maratoncem organiziran tek na tako dolgo pot.

Poleg finančnih sredstev za organizacijo teka je DROGA ponudila atletom svoj proizvodni program, jim priskrbelo vlečno vozilo in organizirala spremstvo na dolgi poti.

Nekaj finančnih sredstev so udeleženci maratona prejeli od posameznih DO, toda glavno, pokroviteljsko vlogo je imela naša delovna organizacija. Zato uspeh hrabrih maratoncev pripisujemo tudi delno našim proizvodom.

Majda Vlačič

Maratonci na cilju

Lepo in pohvalno

Razstava ročnih del v TOZD »Delamaris«

Žene TOZD »DELAMARIS« so ob letošnjem praznovanju 8. marca poleg kulturne prireditve pripravile tudi razstavo ročnih del. Komisija imenovana od izvršnih odborov sindikata v sestavi Radjokovič Fedora, predsednica, Briševac Mara, Todorovič Jelka in Mamilovič Marija, je uspešno opravila svoje delo. Z veliko mero okusa in iznajdljivosti so nam omenjene tovarišice zbrale in razstavile lična ročna dela. Te izdelke, poleg svojega že tako težkega dela v tovarni in gospodinjstvih obveznostih naredijo naše žene v svojem skopo odmerjenem prostem času. Ne samo žene, tudi nekateri sodelavci so razstavljali nekaj svojih izdelkov. Razstavo so si z zanimanjem ogledale delavke in delavci TOZD »DELAMARIS« in drugih TOZD. Razstavo so si ogledali tudi zunanji obiskovalci. Za ogled razstave je vladalo veliko zanimanje. V knjigi vtisov so podpisani številni obiskovalci, nekateri od njih so zapisali tudi svoje vtise.

Citiramo nekaj izraženih vtisov:

Delavke DSSS — Pavlin Nuša, Cerkvanič Saša, Plaznik Sergeja:

Presenečene smo nad pridnimi rokami naših delavk.

DSSS — Žarko Višnjič:

Izredno lepo in pohvalno za pridne žene.

Delavka TOZD — Lončar Mara:

Pohvale vredna razstava in vse priznanje organizatorju.

Delavka TOZD — Sokolič Amalija:

Zelo lepa razstava.

Delavka TOZD — Pečanin Nafija:

Lepa razstava in vse priznanje ženam TOZD »DELAMARIS«.

Delavka TOZD — Stjepanovič Slavojka:

Zelo so mi všeč izdelki tov. Mare Briševac.

Predsednica OK SZDL Izola — Slavica Zemljčič:

Zelo mi je težko, s par besedami izreči svoje občutke po ogledu vaše razstave. Izredni so izdelki pridnih rok. Zaposlene ste po cel dan in kljub temu ste našle čas, da olepšate življenje ne samo sebi, temveč preko te razstave vsem

nam! Iskreno se vam v imenu OK SZDL zahvaljujem za vse, kar ste storile s svojim zavzetim delom v tozdu, ob vzgoji otrok in v svojem domačem okolju — upam pa tudi v svoji krajevni skupnosti. Želim vam mnogo osebnih sreč in novih uspehov na vseh področjih vašega delovanja. Se

nje mednarodnega dneva žena 8. marec 1982. Čestitamo in želimo, da bi tudi v bodoče praznovali ta praznik v delovnem in naprednem razpoloženju.

Delavci TOZD — Gustinčič Vili, Kekič Nevenka, Čehovin Miroslava, Jakac Marija, Frank Anica in Šaponja Slavica:

enkrat pristrana hvala.

Predstavnice sveta žensk za družbeno aktivnost pri SZDL Izola: — Dolenc Malči in tov Kastelečeva:

Vse priznanje pridnim rokam in iznajdljivosti tovarišicam za prekrasne razstavljene izdelke ročnih del. Pozdravljamo iniciativo, da ste z razstavo obogatili praznova-

izredno lepa in bogata razstava pridnih, marljivih, potrpežljivih delavk naše TOZD. Iskreno se zahvaljujemo za trud, ki ste ga vložili v delo. Posebna pohvala gre predsednici za organizacijo razstave, za njen vložen trud pri aranžiranju izdelkov.

R. Z.

O kavalirstvu

Kavalirstvu se reče tudi viteštvo. Gre torej za pojav, ki ima korenine v samem mračnem srednjem veku, ko so se stasiti vitezi med drugimi zvijačami za osvojitve ženskih src posluževali tudi udvorljivosti, uslužnosti, z eno besedo — kavalirstva. Predmet iz naslova so torej izumili plemiči, pri nas pa so zadnje čase v modi naprednejši odnosi in ta pojav zato počasi izumira, saj ne gre, da bi se zgledovali po najbolj nazadnjaškem družbenem sloju. Da je to res, nam kažejo vsakodnevni dogodki, katerim smo priča. Ker pa je tradicijo, slabo ali dobro, težko izkoreniniti, je to izumiranje počasno in torej še tu in tam naletimo na očitne znake, ki neizpodbitno pričajo o tem, kako so ljudje še vedno pod vplivom mamlomeščanske dediščine. Tako se še zgodi, da čvrst mladenič v avtobusu odstopi sedež starejši osebi. Fant, ki na tihem pripravlja načrt, da bo za vsako ceno osvojil dekle, se zvito poslužuje metod kavalirstva: uslužno ji ponudi stol v lokalu, pomaga ji sleči plašč, z eno besedo kavalir in pri tem predrzno upa, da je to samo začetek vsega, kar sledi temu vpljudnemu početju. Ker je žensko srce mehko in dovzetno za pozornosti vseh vrst, se začne slej ko prej tajati. Da je kavalirstvo zelo neobstoja oblika medsebojnih odnosov, pa se zave šele v zakonskem jarmu ali, če ima hudo smolo, celo prej.

Ker smo moderni in napredni, težimo za tem, da bi vse stare navlake, podedovane iz davnih dob, to že prav lepo posrečilo ravno v počasi odpravili. Nekaterim se je zvezi s kavalirstvom. V dolgih vr-

stah v trgovinah ponavadi čakajo starčki in ženske z otroki v naročju dalj časa kot krepki možakarji. Čez prometne ceste naj se vsakdo potruži samo kot ve in zna, kajti vozniki so v glavnem že davno opravili s kavalirstvom in jim redko pade na pamet, da bi zmanjšali hitrost, kadar se preko prehoda za pešce dviza mamičica z otroškim vozičkom ali teleban, ki zadnji hip dirja na avtobus. Če vas kdo pozdravi in pri tem ne vzame cigarete iz ust, ste lahko prepričani, da ste naleteli na zagrizenega sovražnika vsega starega in preživelega; lahko ste samo presenečeni, da vas je sploh pozdravil. Če na cesti telebnete in kdo pohiti na pomoč vaši nerodnosti ter vas dvigne, potem je jasno, da imate opravka s pristajšem srednjeveških izročil in za služi kvečjemu to, da ga premerite z zaničljivim pogledom. Pač pa gre vse vaše spoštovanje zijalom, ki stojijo v varni razdalji ter se škodoželjno mužajo; to so prav gotovo napredni občani. Ne skušajte v prenatrto polnem javnem prevoznem sredstvu odstopiti sedeža nekemu, ki ga noge komaj držijo in se na ovinkih hlastno oprijema zdaj sedežev zdaj sopotnikov! Zeli boste porog, ker boste s svojim dejanjem dokazali, da navijate za trhle, preživele običaje. Tudi se ne skrivajte za časopisom, ker bo potem vsakomur očitno, kako se zavedate, da bi morali nekaj storiti in posumili bodo, da ste pristajš kavalirstva. Tudi udvorljivost moža do žene, prinašanje rož družici, da o opravljanju gospodinjstvih del namesto nje niti ne govorim, utegnejo biti zelo sumljive reči: možki, ki to počenja, (Nadaljevanje na 10. str.)

(Nadaljevanje z 9. str.)
imajo gotovo kaj za bregom ali pa nameravajo v kratkem imeti kaj za bregom in je torej kavalirstvo v zakonu za moža kvečjemu bremenilna priča ne pa izraz ljubezni. Razen tega žena, ki je deležna kavalirstva, ne bo nikoli doumela principa enakopravnosti in je torej nevarno, da se utruji njen nazadnjaški svetovni nazor.

Nemalo občanov je torej že ozdravilo od bolezni, ki se ji reče kavalirstvo. Napredek gre svojo zmagoslavno pot, vse staro in nesodobno pa se mu umika na zaprašene muzejske police.

S. Požar

SREBRNO PRIZNANJE

Med prejemniki srebrnega priznanja OF je tudi tov. Breda PEČAN, zaposlena v naši delovni organizaciji od leta 1972. Občinsko priznanje je tov. PEČANOVA dobila za njeno izredno aktivnost tako na strokovnem področju kot na drubenopolitičnem in za njen pravičen odnos do samoupravnega sistema.

Breda Pečan

Ob svojem zahtevnem delu v TOZD »Delamaris« kjer je razporejena na dela in naloge vodje priprave proizvodnje in je istočasno tudi pomočnica direktorja tozda, je vedno pripravljena prevzeti funkcijo v samoupravnih organih in v političnih organizacijah. V vsej svoji aktivnosti se je vedno zavzemala za pravičen razvoj samoupravnih odnosov v TOZD kot tudi v širši drubenopolitični skupnosti. S tem si je pridobila v DO zaupanje. Pred nekaj leti je bila predsednica DS DO HP »DROGA«. Prav tako je sodelovala tudi v raznih samoupravnih komisijah.

V mandatni dobi 1978—82 je kot vodja Konference delegacije TOZD in DSSS s sedežem v Izoli uspešno vodila delegacijo. Konferenca delegacije je pod njenim vodstvom prejela priznanje, ki ga podeljuje SO Izola ob občinskem prazniku. Zaradi že omenjene aktivnosti je bila ponovno evidentirana in izvoljena kot član delegacije za zbor združenega dela še za eno mandatno obdobje.

In vsekakor je prav, če omenimo, da je tov. PEČANOVA bila pred kratkim izvoljena v CK ZK Slovenije. S tem se njena aktivnost prav gotovo ne zaključuje. Zato želimo naši sodelavki še veliko uspešnega dela in ji obenem čestitamo za prejeto priznanje.

M. V.

Samoupravljanje stanovalcev

1.

Skupnost stanovalcev obvezno ustanovijo stanovalci stanovanjske hiše, ki ima pet ali več stanovanj v drubenem upravljanju. Je osnovna celica samoupravljanja stanovalcev, hkrati pa tudi skupnost, v kateri potekajo samoupravni procesi in se uredničujejo samoupravni drubenoekonomske in drubenopolitične odnosi, pomembni za vključevanje delovnih ljudi in občanov v samoupravljanje v krajevni skupnosti in v širših drubenih skupnostih.

2.

Zbor stanovalcev je samoupravni organ skupnosti stanovalcev, ki ga sestavljajo po en polnoletni delegat vsakega stanovanja in poslovnega prostora v hiši. Organa skupnosti stanovalcev sta še hišni svet in organ (odbor) samoupravne delavske kontrole in ju voli zbor stanovalcev. Hišni svet je izvršilni organ zbora stanovalcev, odbor samoupravne delavske kontrole pa nadzira delo obeh. V skupnosti stanovalcev se organizirajo tudi drubenopolitične organizacije — zlasti hišni odbor SZDL ter aktivna ZK in ZSMS, kjer so za to podani pogoji.

3.

Svet stanovalcev pri krajevni skupnosti je delovno telo, v katerem se izražajo skupni interesi vseh stanovalcev v krajevni skupnosti. Delegete volijo in razrešujejo zbori stanovalcev. Svet se povezuje tudi z drugimi organi in telesi v krajevni skupnosti, predvsem pa se v njem soočajo in usklajujejo interesi stanovalcev ter oblikujejo smerice in stališča za delegacijo krajevne skupnosti, ki delegira delegete v zbor uporabnikov občinske samoupravne stanovanjske skupnosti. Delegacijo krajevne skupnosti, za stanovanjsko skupnost volimo na splošnih volitvah v krajevni skupnosti, pri svojem delu pa se povezuje razen s svetom stanovalcev in njenimi zbori stanovalcev, skupščino krajevne skupnosti in z enoto stanovanjske skupnosti, če je ta ustanovljena.

Enoto stanovanjske skupnosti lahko ustanovijo uporabniki in izvajalci v skladu s samoupravnim sporazumom o ustanovitvi stanovanjske skupnosti in njenim statutom. Funkcijo delegacije stanovalcev kot uporabnikov za delegiranje delegatov v zbor uporabnikov enote stanovanjske skupnosti opravlja hiš-

ni svet. Enota je sestavni del in se povezuje s krajevno skupnostjo in njenimi organi ter s skupščino občinske stanovanjske skupnosti.

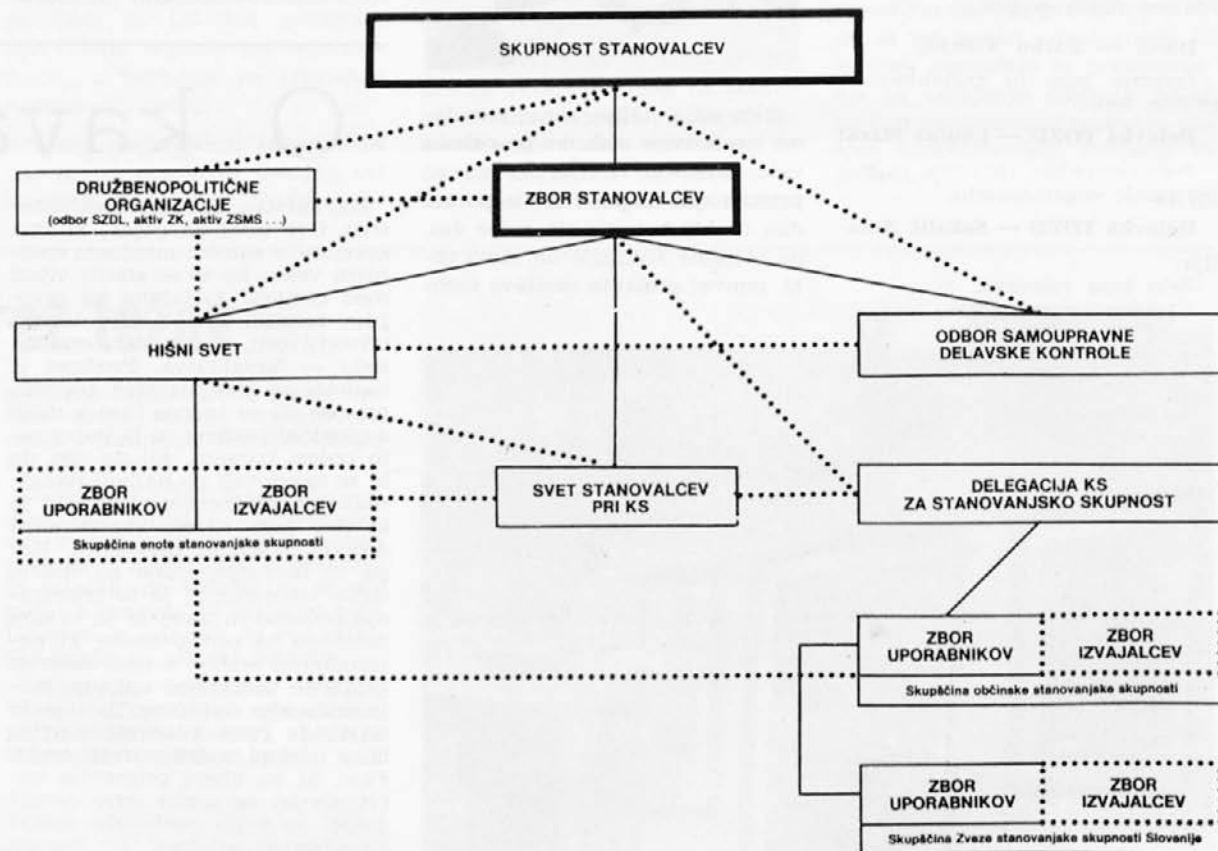
4.

Samoupravno stanovanjsko skupnost (praviloma za območje ene, lahko pa tudi za območje več občin) ustanovijo s samoupravnim sporazumom delavci ter drugi delovni ljudje in občani, organizirani v samoupravnih organizacijah in skupnostih uporabnikov (v organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih, krajevnih skupnostih idr.) in izvajalcev (v »izvajalskih« organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih). Skupščino kot samoupravni organ stanovanjske skupnosti sestavljata zbor uporabnikov in zbor izvajalcev. V zboru uporabnikov se interesi stanovalcev izražajo prek delegacije in delegatov krajevne skupnosti.

5.

Samoupravne stanovanjske skupnosti ustanovijo Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije, ki ima prav tako dvodomno skupščino z zborom uporabnikov in zborom izvajalcev. Delegete v ta dva zbora delegirajo občinske samoupravne stanovanjske skupnosti.

Iz OBČANA

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega brata

ALOJZA LOŽARJA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem oddelka — Pakiranje gotovih izdelkov, kakor tudi ostalim sodelavcem TOZD Delamaris za podarjeni venec in izraze globokega sožalja.

Žalujoča sestra
Jožica Rapuž

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi moje drage mame

MARIJE BOŽIČ

se iskreno zahvaljujem vsem prijateljem in znancem, sodelavkam in sodelavcem za izkazano sočustvovanje, kot tudi vsem darovalcem cvetja ter vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot.

Žalujoči sin
Anton Božič

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi

MILENKA
RADOVANOVIČA

se iskreno zahvaljujemo kolektivu HP »DROGA« za izkazano sočustvovanje.

Družina Radovanovič

Gosta v začimbi

Medtem, ko je 2. kongresni dan (ZKS) v dvoranah Cankarjevega doma potekal v znamenju živih, ustvarjalnih, polemičnih razprav v petih komisijah, so predstavniki republiških delegacij obiskali nekatere DO v Sloveniji. 16. 4. 1982 sta TOZD »Začimba« obiskala član predsedstva CK ZK Makedonije tov. Tome BUKLESKI in član CK ZK Makedonije tov. Giorgi BAŽIKOV. Ogledala sta si proizvodnjo in se v pogovoru s predstavniki TOZD seznanila s problemi, ki se TOZD srečuje v tem obdobju gospodarskih

zaostritev, predvsem s tistimi v povezavi s pomanjkanjem deviznih sredstev. Zanimala ju je organiziranost DPO v delovni organizaciji, njihova aktivnost in medsebojna povezava.

Vsebinski razprav četrtkove plenarne seje sta dodala nekaj spoznanj, ki sta jih pridobila z obiskom v naši DO. V Ljubljano, kjer ju je čakala zaključna plenarna seja sta odšla s prijetnimi vtisi iz sprejema v HP-DROGI.

M. V.

Člana CK ZK Makedonije v »ZACIMBI«

STO KMEČKIH ŽENA V PORTOROŽU

Letos so udeležene izleta »100 kmečkih žensk na morje«, ki ga organizira TOZD Novi tednik in Radio Celje, obiskale našo DO. Ogledale so si soline in seznanile s pobiranjem soli. Udeležene izleta in organizatorji so prepričani da je bil izlet zelo uspešen prav zaradi sodelovanja naše DO. Zato se nam zahvaljujejo:

Odmevi, ki jih dobivamo vsak dan nam kažejo, da je tudi letošnji jubilejni deseti izlet »100 kmečkih žensk na morje« v celoti uspel.

V pismih, po telefonu in ob osebnih obiskih v naši redakciji udeležene izražajo zadovoljstvo in zahvalo za prijetne trenutke na izletu.

V kolektivu Novega tednika in Radia Celje se zavedamo, da tako uspešnega izleta ne bi mogli izvesti brez zares velikega sodelovanja in podpore vašega kolektiva in posameznikov.

Za vse kar ste storili, da smo lahko kmečkim ženskam pokazali košček naše lepe domovine in jim pripravili prijetno počutje se vam v njihovem in našem imenu iskreno zahvaljujemo.

Tovariški pozdrav!

Direktor in glavni urednik
Boris Rosina

**Dopisujte
v svoje
glasilo**

PRIZNANJA NAŠIM PROIZVODOM

XIX. ocenjevanje kvalitete industrijskih prehrabnih proizvodov

Ob priliki XVIII. ocenjevanja kvalitete industrijskih prehrabnih proizvodov na Zagrebškem velesejmu in ob podelitvi priznanj nekaterim proizvodom HP »DROGA« smo v našem glasilu objavili članek, ki pojasnjuje princip predstavljanja proizvodov na teh ocenjevanjih, ki so v okviru Mednarodnega sejma prehrabne industrije in opreme za prehrabno industrijo v Zagrebu.

Na letošnjem velesejmu, to je

naslov šampiona. V okviru tekmovanja ostalih grup proizvodov pa so osvojili medalje naslednji proizvodi:

TOZD »Začimba«:

Koko — naravne začimbe
— zlata medalja

Planinski čaj — družinsko pakiranje v filterih
— srebrna medalja

TOZD »Sudest«:

Polenta instant
— bronasta medalja

TOZD »Argo«:

Ciganska omaka — zelenjavna omaka
— zlata medalja

Domača goveja juha — koncentrat
— bronasta medalja

Worcester sauce — začimba, vinska omaka
— srebrna medalja

TOZD »Delamaris«:

Rusli — hladna marinada
— srebrna medalja

Izola Brand — sardine v olju
— zlata medalja in naslov šampiona

Brodet ribji

— bronasta medalja

na XIX. ocenjevanju je HP »DROGA« ponovno sodelovala in po istem principu kot druga leta predstavila svoje proizvode.

Na ocenjevanju je prijavila proizvode naslednjih TOZD: ZACIMBA, SUDEST, ARGO in DELAMARIS. Vsi prijavljeni proizvodi (10 vrst) so dobili priznanja. V okviru tekmovanja za dober napitek kave je mleta mešanica prave kave BARCAFFE ponovno osvojila zlato medaljo in četrtič

Ob odhodu v pokoj

Iz vrst delavcev v združenem delu je odšla naša delavka Ana Markežič, ki je pred odhodom v pokoj opravljala dela in naloge poslovalnice v Izoli. Pred tem pa je bila zaposlena kot prodajalka v Izoli.

V Kmetijski zadrugi Izola se je zaposlila pred 21 leti kjer je opravljala dela prodajalke.

Svoje delo je vedno vestno in dobro opravljala. Kupci so jo imeli radi, saj je za vsakega dobila lepo besedo in nasme. Letos, ko je dopolnila 55 let starosti, se je odločila, da gre v pokoj, čeprav ni imela dovolj let delovne dobe. Delo je morala pustiti, ko so se ji rodile hčerke. Pozneje se je vključila na delo v Kmetijski zadrugi in tukaj ostala do pokoja.

Od svojih sodelavcev se je Ana Markežič poslovila, čeprav je povedala, da bo še vedno prišla nazaj v temeljno organizacijo, saj dvajset let skupnega dela ni ma-

lo. Preživela je lepe in slabe dneve v svoji delovni sredini tako pač, kot se dogaja vsakemu delavcu. Vendar je odšla z občutkom, da je doprinesla po svojih močeh k boljšim rezultatom delavcev.

Isti dan, ko se je poslavljala od svojih sodelavcev je bila že sprejeta v Društvo upokojencev v Izoli. Društvo upokojencev je aktivno in bi želelo, da bi ob odhodu v pokoj vsi delavci iz delovnih organizacij začeli delovati v tem društvu. Tako naj bi nadomestili svoje delovne izkušnje iz delovne sredine v Društvu upokojencev.

Ani Markežič želimo sodelavci še polno lepih dni v pokoju. Želimo pa tudi, da bi se z njo še srečevali, da bi še vedno prišla v našo delovno sredino in da bi se nas spominjala z lepimi spomini, tako kot se jo bomo tudi mi.

A. S.

Ana MARKEŽIČ skupaj z možem in hčerko

Nagradna križanka

